

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Han war hjetle, det är nog,
 Eliot, en utaf de Britter,
 Gjorde denna åra bitter,
 Då han wann, och Thurot dog.

Kundgörelser.

Försälgningen af vår framledne Biskops
 Herr Doctor Wallins, utvalde böcker, tager
 sin början den 6 Martii på Auktions-Kammars-
 ren i Upsala. Trykte cataloguer kunna af lärda
 werlden härstädes afhentas, där dessa kundgö-
 relser inlöpa.

En fyrstiftig wagn uti bästa tilstånd är til salu
 och kan beses hos Herr Olof Pettersson wid ny-
 port: om priset gifwer Herr Joh. Hinr. Olisch
 underrättelse.

Swänne på Spannemålegatan belägne tom-
 ter, hwaraf den ena är hörn-tomt, och den an-
 dra därmed sammanhängande, bägge wid östra
 hamnen, äro til salu: närmare besked om
 priset fås af ägarinnan, Madame Anna Greta
 Österborg.

På Auktions-Kammaren kommer den 9 Martii
 et parti St. Ubes salt igenom offentlig auktion
 at försäljas, hwaraf prof hos Herr Joh. Hinr.
 Olisch upwises.

Hos Herr Wittau finnas, mot billigaste pris
 goda färsta Berg-ostron, i går ankomne, och sål-
 jas dels uti trån, dels hundradestals.

På Rämpes-bryggan bles af Olof Melin, bo-
 ende på Tegelbruket, sidstleden Onsdag uptaget
 et silfwer knäspanne, som ägaren kan igenfå
 när maken upwises.

* * * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 6 Martii 1762.

Fortsättning af Brevvet N:o 9.

Auktorene til förenämnde bok läfwa hwar är
 6 Doll. in 8:vo, hwar och en ungefärligen af
 320blad, tils hela arbetet blifwer fullkomnat.
 Hwar volume skal delas i 4 delar, af hwilka
 1) skal innehålla grunder och reglor til åker-bru-
 ket, 2) skal hafwa handlen til ögnamärke, 3) kon-
 sterne, 4) skal innefatta en almän samling af
 flera in- och utländska Societeters anmärknin-
 gar, bruk grundade på olika försarenhet, förslag
 och anläggningar, som alla hafwa sit affeende på
 de tre föregående delarne.

Jag har sedt 2 stycken, af hwilka det förre
 är allenast en början til den delen, som skal han-
 dla om åkerbruket. Werket prunkar med et skönt
 och lysande företal; i hwilket denna wetenskaps-
 pens oumbärlighet, nytta, beskaffenhet och
 öden i flera åldrar med en prydelig pennna be-
 skrifwas. Jag gifwer mig med nöje den mö-
 dan, at därutur lemna et kort utdrag, så wäl
 som et litet begrep om innehållet af de omfö-
 mälta stycken. R Åker.

Åkerbruket weten skapen har framför andra waret lyckelig däruti, at des första början och upkomst ej blifwet inlindad i mörker och oförnighet. Den räknar sin ålder nästan lika med werlden, och åkerbrukare funnos wid samma tid, då jorden började bära människor. Alla tider hafwa sedt des bättnad och förmåner. Jorden samhälle har funnat hafwa bestånd, utom en rikande weten skap. Ägyptier, Assyrier, Perser, Gråker och Romare gifwa talrika witness börd här om; och en Cicero, den wåttaligaste hos sistnämnda folkslag, talar för alla i denna puncten. Rom i sin gyldene ålder räknade uti sine förnämste Borgares antal trågne och stickelige åkerbrukare; och det första myntet bär prägel af en oxe eller bock til teken af rikedom. Jordbrukarnes förmåner och privilegier woro besynnerligen stora och lysande, framför andra Borgares. Athenienserne woro ej mindre mjuka och sorgfällige at wårda, uphjelpa och bibehålla en så drågtig handtering. Hos Chineserne lägges Keisaren än i dag handen wid ploget, förer någre fårar i åkren, efterfölgd af hela hoff, som gör det samma; utantwifwel för at wisat huru ådelt han agtar detta handtwerk, och at gifwa sine undersåtare et upmuntrande efterdöme af flit och arbetsamhet. I Europa har Angelmannen den hedren, at med största alfwat och framgång uparbetat konsten. Regenterna hafwa förunnat Landtmannen stora förmåner, och jorden har likasom fågnat sig däröfwer, då den, ända intil minsta fläck, wisat sig fruktbar

och

och tacksam. Utskilliga sådeslag hafwa år ifrån år wårt, ej allenast til behof, utan til öfwerflöd; hwilket Angelmannen lärt at utföra til främmande orter, och därigenom öpnat sig en ny och rikande handelsädra. För at främja utskeningen, äro Rikets inwånare desutan upmuntrade, genom prämier. Angelands exempel har tjent andra folkslag til eftersyn. På flera orter, där en strängare lust, en hård och ofruktig jord, och flera hinder legat i wägen för åkerbruket, har arbetet och omtanken fördublat sig; flit och tiltagsenhet hafwa omsider segrat öfwer naturen. Swenskarne och Danskarne se sine stenige, kalle och ojämne åkrar bördige af den skönaste såd; om jorden är hård, är hon doch icke oberwäktelig; men de hafwa at tacka sin konst, handlag, råsamod och arbetsamhet. I Frankrike, fortfara Auctorerne, har just icke åkerflötsen blifwet försummad alt intil denna tiden. Wi läse at 6 af Frankrikes sednare Regenter, Frans I, Carl IX, Henrich III, Henrich IV, Ludwig XIII, hafwa tid efter annan upmuntrat åkermannen, at draga af jorden den nytta, hwartil hon är skapad, och i den grad, som hon kan tåla. Ludwig XIV har gifwet många påbud, hwarigenom deras privilegier blifwet förnyade och föröfke, som påtaga sig, at upbruka oländig mark, m. m. at förtiga andra stadgar, som utlästwat nya förmåner. Men det är beklageligt, at alla upmuntringar hafwa ingen ting uträttat. Åkerflötsen har ända legat i tråde, och blifwet wanhäfsad; hwar af händt, at et Rike, som naturen utsedt til för-

R 2

råds-

råde Kammarer och Korn-bödd för andra länder
 swä. igen kunnat försörja sig sjelft. Orsaken här
 til finnes i förbudet af spannemåls utførsel. Man
 wil icke undersöka de skäl, som kunnat föranlåta
 Ministeren, at utgifwa en sådan stadga; men
 det är wist, at Sully, Henrich xv Minister, wa-
 nog klarögd, at se skadan här af; han gjorde af-
 wen kraftiga föresätningar därom hos sin Her-
 re, men utan at därigenom skedde någon mär-
 kelig ändring. (a) Här af afstrades flera olägen-
 heter: utsädet i provinssierna blef allt mindre och
 mindre; eller man arbetade icke i jorden mer
 än til eget behof. Vidare följde här af et ringa
 pris på spannemålen: två ämne omständigheter
 som södas den ena af den andra, hwilket An-
 gelska wederspelet bewisar. Flera obehageliga
 omständigheter hafwa förorsakat återbrukets
 allför ringa wård och agtning. Dit förer jag
 åker-Herrarnes eller jord-ägarnes winstränka
 wårde öfwer plog-föraren, som ej annorledes
 än en slaf och träl blifwet ansedd, och suckat un-
 der arbetet, at förtiga brist af upmuntran och
 belöning. Åker-mannen har så mycket mindre
 kunnat wänta någon hugnad, som krigs-hand-
 werket i flera tider allena lyst och waret i agt-
 ning, hwarigenom åker-brukarens heder blif-
 wet förmodrad och aldeles bortglömd. Här til
 kommer, at twång af utlagor och oräkneliga

(a) Des bleds destinés pour les étrangers furent arre-
 tés à Saumur par ordre du Magistrat. Sully écrivit à
 Henri IV „Si chaque juge de votre royaume en fai-
 soit autant, bientôt vos peuples seroient sans ar-
 gent, & par conséquent votre majesté“.

slags arbeten bundet hans händer, at han icke
 kunnat tillfyllestgöra sin naturliga pligt at upod-
 la åkren, m. m. Et uplystare tidehwarf har om-
 sider fördömt et vågta stats-grep, som bjuder at
 söka det almännas lyfsalighet i de enskiltas un-
 dertryck. En stor Minister, hwars hustru-
 gel detta waret, har tänkt illa. Under Ludwig xv
 glada regemente kan Frankrike hoppas allt, och
 undersåtaren wara försäkrad, at Konungen öns-
 skar och befordrar des wälgång, aldeles som
 sin egen; hwarföre och denne Prinsen med egen
 åtgärd och upmuntran understöder sit folks ädla
 beslut, at uprätta det förfalna jordbruket. Landt-
 mannen kan under sit tunga arbete skröta af en
 verkelig frihet, som under sjelfwa enwäldet små-
 kar så mycket ljusligare. (Fortsättning härnäst.)

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 3 Martii.

London	- -	77	- -	Dal. R. mt.
Amsterdam	-	71	wanliguso	M. l. R. mt.
Hamburg	-	75	-.9	M. l. R. mt.

En penning lika öde hwälfwer,
Hos folk af olíkt stånd och fall:
En Davus wid des tilwänt skälfwer,
Och Pluto gråter wid des fall.

Små Kyrko-tidningar.

Pastorn uti Fattighusen härstädes, Herr
Jonas Eliä Bass, är den 3 dennes med döden
afgången.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 25
Febr. til den 4 Martii födde i Goss-och i Flick-
barn: Wigde Sille-packaren Julius Eliä
och Jungfru Anna Catharina Schulz: Döde
Bådrängen, Hans Lindqwist, af feber och bröst-
wärt, och i Goss-barn af slag.

I Tyska Församlingen födt i barn.

I Kronhus = Församlingen födde 5 barn
Wigde affedade Constaplen, Måns Görman
och Enkan, Maja Lena Birgman: Döde
Soldat af magssjuka, och i barn af slag.

Småsaker.*

Maja war en hurtig Enka,
Pelle språkaf hånne til,
Som å nyo giftas wil,
Och en man sit hjerta skänka.
Wore detta ån af stål,
Pelles anfall hon ej tål.

* Dessa äro insände
med Posten.

Maja

Maja sjunger: Himla-smucke,
Dig och ingen annan man,
Jag i werlden ålfa kan,
Du är endast i mit tycke.
Pelle glömmet här sin sorg
Oswer en förtjenter sorg.

Rasmus wil om detta qwäda,
På sit eget sätt och wis:
Fast i London och Paris
Han ej orden lårt at skråda.
Rasmus, säg mig hwad som dref,
At du sådant lapri skref?

Wersar sårre ån et öre
Borde aldrig komma ut.
Håll til godo denna lut:
Ingen wike från sit snöre.
Kasta därför innan kort,
Käre Rasmus, pennan bort.

Rundgörelser.

Frälse-hemmanet, Allaryd, et helt, utom
Mörkhult och torpet Swens-bygget, en fjerdedel,
jämte Måstäckta Bengt Bosgård, en fjerdedel,
belagne uti Gödre Halland, Höks Härad och
Weinge Coken, äro til salu. Om priset kan
corresponderas med Regements-Pastorn, Herr
Gustaf Böckman, på Warberg och Holmåkra,
samt

samt inmedlertid närmare underrättelse erhållas af Consistorii Amanuenssen och Adjuncten, Herr Olof Lindman, boende på Walgatan hos Herr Ingenieuren Brandt.

På Tre Kemare står en nymålade grön Pbraston, järn-beslagen, hvarmed följa et par starkt och wäl gjorda selår, jämte kuffe - coffert och wagns-puta, allsamman til salu. Nogaste priset på ofwannämde rese-tyg är 350 Dal. S. m. och så köparen widare häröfver accordera.

På Auktions-Kammaren kommer den 16 dennes genom offentlig aucion at försäljas Ländoriet Qwibergsnäs, och en fjerdedels Skattegård uti Mellby.

Som Matrosen And. Wikstrand, efter de afledna mor, Bagaren Grönbergs Enka i Norrköping, äger rättighet til något arf, om han skall ära i lifwet; så gifwes detta wederbörligen i handen, på det antingen han sjelf, eller des mangeligen laglige arfvingar må uti Norrköping allmåla sig.

Hos Herr Johan Petter Berenberg äro flera Citroner til köps.

De som gerna se sine närmaste befriade från naturliga koppör, en så farlig och folkdödlig sjukdom, täckas til den ändan inom den 15 dennes anmäla sig hos Stads - Fältskären härstädes, Herr Carl Didrich Engelhardt. Herr Presterskapet häröfkring anhålles tillika, at wid gifwet tillfälle betaga almogen alla, med nyttigt ändamål stridande, fördomar.

* * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 13 Martii 1762.

Fortföljning af Brevet N:o 9 och 10.

Åmänheten glömmar ej sin erkännsamhet emot en Ludwigs ämbetsman, (b) hwilkas rådslag måtte wara berömliga och oegennyttiga, då de tillika behaga Regenten och undersåtarna. Monarken tänker som de Romare och Athenienier, at de förmåner, som förutnas återbrutaren och Landtmannen, äro wäl använde, ehuru stora de ock äro. Dessa folk fören gifwo sjelfwa kreaturen, som arbetade med jordbrukaren til litet ändamål, den rättighet at icke dödas: hwarföre ock de, som blefwo öfwerlygade at hafwa ihjälslaget en ore, hos de förre blefwo landförwiste, och hos de sednare straffades til döden. Konungen har i början af sin regering

(b) Voltaire talar med det almännas mund, i L'Epitre à Mad. Denis sur l'agriculture:

BERTIN qui dans son Roi voit toujours la patrie,
Prete un bras secourable à la noble industrie -
TRUDAINE scait assez, que le cultivateur
Des ressorts de l'état est le premier moteur,
Et qu'on ne doit pas moins, pour le soutien du trône,
A la faux de Cérés, qu'au sabre de Bellone.